Primer acord institucional per a la millora de la qualitat de l'aire a la conurbació de Barcelona

Publicat per Enric Coll Gelabert [1] el 06/03/2017 - 16:37 | Última modificació: 10/03/2020 - 09:50

La Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), la Diputació de Barcelona i representants locals aproven els compromisos per reduir un 30% les emissions vinculades al trànsit en el termini de 15 anys.

Els principals acords de la **Cimera de la Qualitat de l'Aire a la conurbació de Barcelona** es resumeixen en que es pretèn que en els propers 5 anys es reduirà un 10% les emissions per assolir gradualment els nivells recomanats per l'Organització Mundial de la Salut, i s'accelerarà l'adopció de mesures locals més intensives per tal de poder assolir els nivells fixats per la Unió Europea abans de desembre de 2020.

Per fer-ho possible, **a partir de l'1 de desembre del 2017** es restringirà el trànsit a furgonetes matriculades abans de l'1 d'octubre de 1994 i turismes d'abans de l'1 de gener de 1997, en situacions d'episodi ambiental a 40 municipis de l'entorn de Barcelona; a la Zona de Baixes Emissions Urbanes intrarondes aquesta mesura serà extensiva a tots els turismes i furgonetes que no han rebut l'etiqueta de la DGT. i, posteriorment, **a partir de l'1 de gener del 2019** la restricció a furgonetes d'abans de l'1 d'octubre de 1994 i turismes d'abans de l'1 de gener de 1997 s'estendrà a tots els dies feiners, amb o sense episodi

El conseller de Territori i Sostenibilitat, **Josep Rull**; la tinenta d'alcaldia d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona, **Janet Sanz**; el vicepresident de Mobilitat i Transport de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), **Antoni Poveda**, i el diputat d'Espais Naturals i Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, **Valentí Junyent**, han presentat els acords assolits en la **Cimera de la Qualitat de l'Aire a la conurbació de Barcelona**, celebrada al Palau de Pedralbes.

Es tracta del primer gran compromís comú de les diverses administracions, i envers la ciutadania, al voltant d'uns objectius compartits per garantir la qualitat de l'aire i protegir la salut i el medi ambient. Josep Rull ha posat en valor el full de ruta acordat, remarcant que "*el que és molt important és un intangible que hem estat capaços de conrear, que és la confiança i la complicitat de totes les administracions públiques. Això que fem avui és molt potent perquè ho fem junts, perquè amb les decisions coordinades tenim molta capacitat de transformar de veritat la qualitat de vida de la gent, que és el darrer objectiu que ens plantegem*". Per al conseller, la diferència amb el que s'ha estat fent fins aquest moment és que "*ara ja tenim calendari cert, actuacions concretes i raonables. Hem detectat un nivell molt alt de complicitat i compromís per part de tots els actors, els de dins de la zona 40 i els de fora*".

En aquest sentit, els esforços que s'han dut a terme per reduir les emissions contaminants en els últims anys han portat a la millora de la qualitat de l'aire per a les partícules en suspensió (PM10), però no han aconseguit la reducció esperada dels nivells de diòxid de nitrogen (NO_2). Per tal de fer més eficients les mesures a adoptar, les diverses administracions implicades coincideixen en la necessitat de millorar la coordinació entre elles i actuar de

manera més consensuada.

L'acord afecta l'Àmbit-40, que són els municipis declarats "**Zones de Protecció Especial de l'Ambient Atmosfèric**". L'integren Barcelona, Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet, Castelldefels, Cornellà de Llobregat, Gavà, Martorell, Molins de Rei, Esplugues de Llobregat, el Papiol, Pallejà, el Prat de Llobregat, Sant Andreu de la Barca, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Sant Vicenç dels Horts, Viladecans, Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Castellbisbal, Cerdanyola del Vallès, Montcada i Reixac, Ripollet, Rubí, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Quirze del Vallès, Santa Perpètua de Mogoda, Terrassa, Granollers, la Llagosta, Martorelles, Mollet del Vallès, Montmeló, Montornès del Vallès, Parets del Vallès, i Sant Fost de Campsentelles.

A més d'aquests, s'impliquen en aquest acord municipis de **l'àrea d'influència de l'Àmbit-40**, que es comprometen a contribuir en la difusió i sensibilització entre la ciutadania, en tant que són generadors de mobilitat sobre aquesta zona de protecció especial. Concretament són: Abrera, Alella, Begues, Caldes de Montbui, Cervelló, Corbera de Llobregat, el Masnou, Esparraguera, Igualada, la Palma de Cervelló, Lliçà d'Amunt, Lliçà de Vall, Manresa, Mataró, Montgat, Olesa de Montserrat, Palau-solità i Plegamans, Polinyà, Premià de Mar, Sant Boi de Llobregat, Sant Climent de Llobregat, Sant Pere de Ribes, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Coloma de Cervelló, Sentmenat, Sitges, Teià, Tiana, Torrelles de Llobregat, Vallirana, Vic, Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú, i Vilassar de Dalt.

En total, les mesures beneficiaran directament 4,3 milions de persones de 4 comarques de l'Àmbit-40 (Barcelonès, Baix Llobregat, Vallès Occidental i Vallès Oriental), i indirectament 6 comarques més de l'entorn de Barcelona (Osona, Bages, Anoia, Maresme, Alt Penedès, Garraf).

Restriccions al trànsit a partir del desembre

L'objectiu de les parts és treballar conjuntament per aconseguir la reducció d'un 30% de les emissions associades al trànsit viari en el termini de 15 anys, per tal d'assolir gradualment els nivells recomanats per l'Organització Mundial de la Salut. Com a mínim, un 10% d'aquestes emissions es reduiran els propers 5 anys i així progressivament fins arribar al 30% pactat.

A les àrees on es detecten actualment superacions dels nivells de qualitat de l'aire s'accelerarà l'adopció de mesures locals més intensives per tal de poder assolir els nivells fixats per la Unió Europea abans de desembre de 2020.

Per això, s'ha acordat la restricció de circulació en l'Àmbit-40 per als vehicles més contaminants. Concretament, a partir del proper 1 de desembre, en situacions d'episodi ambiental declarat per la Generalitat, no podran circular en aquest àmbit les furgonetes i turismes anteriors a la categoria Euro 1. Es tracta de les furgonetesmatriculades abans de l'1 d'octubre del 1994 i els turismes matriculats abans de l'1 de gener del 1997. A la Zona de Baixes Emissions Urbanes intrarondes aquesta mesura serà extensiva a tots els turismes i furgonetes que no han rebut l'etiqueta de la DGT. Les restriccions seran revisades anualment.

Progressivament, aquestes limitacions de circulació s'aniran estenent, mitjançant la creació d'una zona de baixes emissions. A partir de l'1 de gener de 2019 la restricció en l'Àmbit-40 per a furgonetes i turismes anteriors a Euro 1 serà efectiva de dilluns a divendres. Cada municipi podrà aplicar restriccions més estrictes en funció de les seves necessitats, mitjançant la implantació de zones urbanes d'atmosfera protegida a l'interior de les ciutats i d'una zona de baixes emissions urbanes a l'interior de les rondes de Barcelona i d'una zona metropolitana de baixes emissions. En l'Àmbit-40, aquestes restriccions afectaran 106.018 turismes (un 7% respecte el total del parc mòbil) i 22.049 furgonetes (un 16% respecte el total).

Abans de l'1 de juliol de 2017 s'aprovarà un protocol per detallar les accions a realitzar per cadascuna de les administracions en cada nivell d'alerta, els mecanismes d'activació de les mesures de reforç del transport públic, la implantació d'un títol de transport específic per captar nous viatgers en episodis ambientals per part de l'ATM, i els canals de comunicació i coordinació de les institucions.

La tinenta d'alcaldia d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona, Janet Sanz, ha puntualitzat que "*els ciutadans de Barcelona ens han dit clarament a les enquestes que volen que lluitem contra la contaminació atmosfèrica, perquè és un problema de salut de primer ordre*". És per això que "*el novembre vam plantejar 58 mesures contra la contaminació i avui celebrem que totes les administracions implicades fem un front*

comú per afrontar la problemàtica".

El vicepresident de Mobilitat i Transport de l'AMB, Antoni Poveda "*acollim amb satisfacció aquesta cimera i els consens de les administracions del territori, que permetrà donar força i ampliar l'àmbit de les mesures que des de fa mesos estem treballant des de l'AMB per millorar la qualitat de l'aire i la nostra salut*" ha exposat, recordant el programa de 46 milions d'euros que va aprovar per unanimitat l'organisme el passat 31 de gener. Poveda també ha recordat les reivindicacions cap a l'Estat: "*El govern espanyol té molts deures a fer en finançament, modificació de regulació i infraestructures*".

Finalment, el diputat d'Espais Naturals i Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, Valentí Junyent, ha manifestat el paper de la institució en el suport ambiental als municipis de la conurbació barcelonina, assegurant: "*Hem realitzat plans de qualitat ambiental en 17 municipis del Vallès i cinc metropolitans majors de 100.000 habitants, amb el compromís de treballar amb tots els municipis per fer seguiment i controls de la qualitat de l'aire. Des de la Diputació de Barcelona treballem per aconseguir criteris i accions entre tots els ajuntaments de la conurbació barcelonina, especialment entre els municipis metropolitans i els que configuren la segona corona metropolitana*".

Fomentar l'ús del transport públic

Les administracions es comprometen a informar i sensibilitzar la ciutadania sobre la necessitat de modificar els hàbits de mobilitat per a la disminució de les emissions i la millora la qualitat de l'aire, amb l'objectiu de preservar la salut de les persones i el medi.

Especialment en cas d'episodi ambiental, es recomanarà la disminució dels desplaçaments no obligats, evitar les hores punta i apostar pel transport públic enfront del vehicle privat.

Per tal de contribuir a disminuir la congestió del transport públic a les hores puntes, la Generalitat es compromet a facilitar, en la mesura del possible, la flexibilitat horària del seu personal durant els episodis ambientals.

Renovació del parc de vehicles

S'incentivarà la renovació del parc de vehicles amb ajuts i bonificacions en els peatges, per substituir-los progressivament per vehicles de baixes emissions, es promourà el canvi de flotes en les administracions públiques, i la creació de punts de recàrrega d'elèctrics, entre d'altres.

Transport públic gratuït amb la Targeta Verda Metropolitana

Es crearà una Targeta verda metropolitana que donarà dret a 3 anys de transport públic gratuït per a tots els serveis de transport de l'ATM. Se'n podran beneficiar aquelles persones de l'AMB que donin de baixa i desballestin un vehicle lleuger dièsel fins a Euro 3 (fabricats abans de 2005), o benzina o gas fins a Euro 1 (fabricats abans de 1996) i motos tipus pre-Euro o Euro 1, i que no adquireixin cap vehicle nou durant la vigència de tres anys de la Targeta Verda. Els municipis de l'Àmbit-40 que no siguin beneficiaris de la Targeta Verda Metropolitana es podran afegir a la nova tarificació social i ambiental.

Noves línies d'actuació

La Generalitat de Catalunya, l'AMB i l'Ajuntament de Barcelona estudiaran la implantació d'un possible peatge per congestió en Àmbit-40 en el marc del procés de revisió i implantació d'un nou model de finançament de les vies d'alta capacitat de Catalunya que ha posat en marxa la Generalitat de Catalunya, amb la previsió de disposar de conclusions per a la tardor de 2017. També estudiaran la implantació d'un recàrrec sobre el preu dels carburants per finançar la millora de la tarifa dels transports públics, i el disseny d'un nou model tarifari quilomètric i un nou model de pagament per ús que ha de substituir els 88 títols.

A més, la Generalitat dóna suport a la inclusió dels 36 municipis de l'AMB a la corona 1 d'acord amb la llei de creació de l'AMB. Per tal d'abordar la implantació, es crearà un grup de treball entre l'AMB i la Generalitat de Catalunya per estudiar-ne les repercussions tècniques. Aquest grup de treball n'analitzarà la sostenibilitat econòmica i la disponibilitat tecnològica per tal de poder posar-hi calendari. Una vegada analitzat, es presentarà conjuntament entre l'AMB i la Generalitat, amb la previsió de conclusions per a la primavera de 2017 i desplegament de l'actuació a partir de 2018.

Finalment, es crearà un òrgan de coordinació per analitzar l'impacte de la contaminació de l'aire sobre la salut, que es reunirà anualment, i un òrgan de coordinació per al seguiment de les conclusions adoptades en l'acord que avui se subscriu, integrat per tots els agents implicats.

Plans de millora de la qualitat de l'aire

El Govern va aprovar el setembre de 2014 un Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire que detalla un seguit d'actuacions en tots els sectors, especialment en la mobilitat, en l'Àmbit-40. També les administracions locals, en el marc de les seves competències, han implementat estratègies en aquest sentit, com per exemple el Pla de millora de qualitat de l'aire de Barcelona 2015-2018, el Programa metropolità de mesures contra la contaminació atmosfèrica de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, els plans de millora de la qualitat de l'aire elaborats pels municipis de més de 100.000 habitants de la zona de protecció especial de l'ambient atmosfèrica, o el Pla supramunicipal d'acció per a la millora de la qualitat de l'aire del Vallès Oriental, que comprèn 17 municipis.
Categories: Notícies

- [2]

URL d'origen: https://xarxaenxarxa.diba.cat/news/2017/03/06/primer-acord-institucional-per-millora-de-qualitat-de-aire-conurbacio-de-barcelona

Enllaços:
[1] https://xarxaenxarxa.diba.cat/members/collge
[2] https://xarxaenxarxa.diba.cat/node/5665